

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูศิลปะศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1" สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูศิลปะศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาการสอน รายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศิลปะศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของครูศิลปะศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ระหว่างครูศิลปะศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วย ครูศิลปะศึกษาผู้สอนรายวิชา ศ 101-102 ทัศนศิลป์ศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน

97 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยผู้วิจัยศึกษาจาก หลักสูตร แบบเรียน ประมวลการสอนคู่มือครู บทความ เอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการสอนของครูศิลปศึกษา และได้รับการตรวจสอบดู ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1

การสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบ (Check list) ถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนวิชาศิลปศึกษา

ตอนที่ 2

การสอบถามความคิดเห็นของครูศิลปศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับการจัดเนื้อหาในการสอนจากประสบการณ์ รายวิชา ศ 101-102 ทักษะศิลปศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งรวมถึงบทเรียน 5 บท คือ การวาดเขียน การปั้น-การแกะสลัก การพิมพ์ภาพ การสร้างสรรค์งานศิลปะ และศิลปะพื้นบ้าน โดยพิจารณาจากการให้ความสำคัญของ เนื้อหาในด้านต่าง ๆ คือ สื่อและกระบวนการการทำงาน (Medium) เรื่องราว (Subject) การออกแบบ (Design) และประโยชน์ (Function)

สรุปผลการวิจัย

1. การสำรวจสถานภาพของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี กับครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนสูงกว่า 5 ปีขึ้นไป

1.1 ครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 36 คน เป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 26-30 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษา

1.2 ครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนสูงกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน เป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 30-40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขา วิชาศิลปศึกษา

2. การศึกษาความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาในการสอนจาก ประสบการณ์ รายวิชา ศ 101-102 ทักษะศิลปศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทเรียนที่ 1 การวาดเขียน

2.1 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา ในด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน ในบทเรียนการวาดเขียนในระดับปานกลาง นอกจากนี้ครู ศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในข้อวัสดุที่ใช้คือ ไม้กั้นชนิดกลม ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็น ในระดับมากในข้อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้คือ สีน้ำ สีโปสเตอร์ ที่รองเขียนประเภทโต๊ะ เก้าอี้ กระดาษ ปอนด์ จานสี กระจกน้ำล้างไม้กั้นและกระบวนการการเขียน การลาก การทาบระบาย และเทคนิค ผสม ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ในข้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้คือ สีเมจิก กระดาษลวดลาย กระดาษปอนด์และกระบวนการการขีด การขีด การหยุด การแต้ม การสลับ และการป้าย และครู ศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยในข้อวัสดุที่ใช้คือ สีเทียน สีชอล์ค สีฝุ่น ไม้กั้นชนิดแบน ที่รอง เขียนประเภทขาหยั่ง แผ่นจอภาพ และกระบวนการการเท

2.2 ด้านเรื่องราว

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา ในด้านเรื่องราว ในบทเรียนการวาดเขียน ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นใน ระดับปานกลางในข้อ อารมณ์และความรู้สึก เช่น ความสนุก ความรัก ความเศร้า ฯลฯ ปัญหา และข้อถกเถียง เช่น การตั้งคำถามว่า วาดภาพระบายสีด้วยสีเดียวหรือหลายสีดีกว่ากัน และแนวคิด เช่น คำพังเพย สุภาษิต จินตนาการ ฯลฯ

2.3 ด้านการออกแบบ

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา ในด้านการออกแบบ ในบทเรียนการวาดเขียน ในระดับมาก

2.4 ด้านประโยชน์

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านประโยชน์ในบทเรียนการวาดเขียน ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

บทเรียนที่ 2 การปั้น-การแกะสลัก

2.5 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน ในบทเรียนการปั้นการแกะสลัก ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากในข้อวัสดุที่ใช้ในการปั้นคือ ดินเหนียว และปูนปลาสเตอร์ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้นคือเครื่องมือจากธรรมชาติ เช่น มือ นิ้ว และฝ่ามือ อุปกรณ์ในการทำแม่พิมพ์และการหล่อคือ ภาชนะสำหรับผสมปูน วัสดุที่ใช้ในการแกะสลักคือ วัสดุเนื้ออ่อน เช่น สับู่ แท่งหรือแผ่นปูนปลาสเตอร์ ฯลฯ และผลไม้เนื้อแน่น เช่น พักทอง มันเทศ มะละกอ ฯลฯ อุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักคือ มีดแกะปลายแหลม และเครื่องมือแกะสลัก การปั้นโดยวิธีขยำ ปั้น กด ปาดด้วยมือ การหล่อโดยวิธีแม่พิมพ์ขึ้นเดียว และการตกแต่ง ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อวัสดุที่ใช้ในการปั้นคือ ดินน้ำมัน อุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้นคือ เครื่องมือขุด ขุด ตัด และตกแต่งผิวดิน เชือก ด้าย หรือลวด วัสดุที่ใช้ในการทำแม่พิมพ์และการหล่อคือ กระดาษแข็ง อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำแม่พิมพ์และการหล่อคือ น้ำมันเคลือบผิวตันระหว่างแม่พิมพ์กับรูปหล่อ การปั้นโดยวิธีขุด ขุด ชีต โดยใช้เครื่องมือปั้น วิธีกดดินให้เป็นแผ่นด้วยไม้กดดิน วิธีบดทับด้วยลูกกลิ้งหรือขวดกลม การหล่อโดยวิธี แม่พิมพ์อัดแบบ แม่พิมพ์กระดาษ การแกะสลักโดยวิธี โกลนรูป แกะส่วนและเอียง และการต่อชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยในข้อวัสดุที่ใช้ในการปั้นคือ กระดาษผสมขาว และแป้งผสมขาว วัสดุที่ใช้ในการทำแม่พิมพ์และการหล่อคือ ทราย วัสดุที่ใช้ในการแกะสลักคือ วัสดุที่มีความแข็ง เช่น ไม้ หิน งาช้าง เขาลัดัว ฯลฯ อุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักคือ สิว เหล็กสกัด และเหล็กแกะ และการหล่อโดยวิธีแม่พิมพ์ทราย

2.6 ด้านเรื่องราว

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านเรื่องราว ในบทเรียนการปั้น-การแกะสลัก ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็น

เห็นในระดับปานกลาง ในข้อเรื่องราวที่เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง เช่น สิ่งของเครื่องใช้
ต่าง ๆ ฯลฯ

2.7 ด้านการออกแบบ

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านการออกแบบ ในบทเรียนการปั้น-การแกะสลัก ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็น
เห็นในระดับปานกลางในข้อ การแสดงออกด้านรูปแบบ เช่น มีลักษณะท้องถิ่น ศิลปะประจำชาติ ฯลฯ

2.8 ด้านประโยชน์

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านประโยชน์ ในบทเรียนการปั้น-การแกะสลัก ในระดับมาก

บทเรียนที่ 3 การพิมพ์ภาพ

2.9 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับ
ปานกลางในข้อ แผนภูมิการพิมพ์ภาพตามขั้นตอนและการพิมพ์ภาพด้วยบล็อก

2.10 ด้านเรื่องราว

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านเรื่องราว ระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อเรื่อง
ราวที่เกี่ยวกับมนุษย์

2.11 ด้านการออกแบบ

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านการออกแบบ ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อ
การแสดงออกด้านรูปแบบ เช่น มีลักษณะศิลปะประจำชาติ

2.12 ด้านประโยชน์

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านประโยชน์ ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อการ
ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

บทเรียนที่ 4 การสร้างสรรค์งานศิลปะ

2.13 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านสื่อและกระบวนการการทำงานในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อการสร้างงานโครงสร้าง การประดับหรือโมเสค และการพับกระดาษเป็นรูปทรงต่าง ๆ

2.14 ด้านเรื่องราว

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านเรื่องราวในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อเรื่องที่ราวเกี่ยวกับมนุษย์ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง เช่น บ้าน รถยนต์ เรือ ฯลฯ

2.15 ด้านการออกแบบ

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้าน การออกแบบในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อการแสดงผลออกด้านรูปแบบ เช่น มีลักษณะท้องถิ่น ฯลฯ

2.16 ด้านประโยชน์

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านประโยชน์ในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

บทเรียนที่ 5 ศิลปะพื้นบ้าน

2.17 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านสื่อและกระบวนการการทำงานในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อ การสาน และการถัก และครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับน้อยในข้อ การทอ

2.18 ด้านเรื่องราว

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหาในด้านเรื่องราวในระดับมาก นอกจากนี้ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางในข้อ เครื่อง

เล่นประเภทการออกกำลังกาย

2.19 ด้านการออกแบบ

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านการออกแบบในระดับมาก

2.20 ด้านประโยชน์

โดยเฉลี่ยครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญของเนื้อหา
ในด้านประโยชน์ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันเกี่ยวกับการ
การจัดเนื้อหาในการสอนจากประสบการณ์ รายวิชา ศ 101-102 ทศนศิลปศึกษา ระดับชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1

บทเรียนที่ 1 การวาดเขียน

3.1 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า วัสดุที่ใช้คือ สีเทียน และสีเมจิก การทาบระบาย การแต้ม การป้าย แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.2 ด้านเรื่องราว

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า สิ่งมีชีวิต เช่น นิช สัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.3 ด้านการออกแบบ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า การแสดงออกด้านความรู้สึก เช่น ตื่นเต้น-สงบ มืด-สว่าง เรียบ-หยาบ ฯลฯ ความ
คิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.4 ด้านประโยชน์

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า การถ่ายทอดเป็นรูปภาพที่เข้าใจความหมายได้ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มี

ประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทเรียนที่ 2 การปั้น-การแกะสลัก

3.5 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า วัสดุที่ใช้ในการปั้นคือ ดินน้ำมัน และแป้งผสมกาว อุปกรณ์ที่ใช้ในการปั้นคือ เครื่องมือชูด ชูด ตัด และตกแต่งผิวดิน อุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลักคือ มีดแกะปลายแหลม การปั้นโดยวิธีชูด ชูด ชีด โดยใช้เครื่องมือปั้น การหล่อโดยวิธีแม่พิมพ์อัดแบบ และแม่พิมพ์ทราย และการแกะสลักโดยวิธีโกนรูปความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.6 ด้านเรื่องราว

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า มนุษย์ และสิ่งมีชีวิต เช่น นิช ลัตว์ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.7 ด้านการออกแบบ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า การแสดงออกด้านรูปแบบ เช่น มีลักษณะท้องถิ่น ศิลปะประจำชาติ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.8 ด้านประโยชน์

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปั้น การทำแม่พิมพ์ การหล่อ และการแกะสลัก ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทเรียนที่ 3 การพิมพ์ภาพ

3.9 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า วัสดุจากความคิดสร้างสรรค์ในการทำแม่พิมพ์ เช่น ปูนปลาสเตอร์ ไม้ โฟม ฯลฯ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.10 ด้านเรื่องราว

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า มนุษย์และสิ่งมีชีวิต เช่น นิช ลัทธิ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.11 ด้านการออกแบบ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3.12 ด้านประโยชน์

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า ทักษะในการทำแม่พิมพ์และการพิมพ์ภาพ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทเรียนที่ 4 การสร้างสรรค์งานศิลปะ

3.13 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า วัสดุจากธรรมชาติ เช่น เปลือกไม้ เปลือกหอย เมล็ดพืช ฯลฯ และการประดับหรือโมเสค ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.14 ด้านเรื่องราว

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่า มนุษย์ สิ่งมีชีวิต เช่น นิช ลัทธิ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น บ้าน รถยนต์ เรือ ฯลฯ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.15 ด้านการออกแบบ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3.16 ด้านประโยชน์

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

บทเรียนที่ 5 ศิลปะพื้นบ้าน

3.17 ด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ อุปสรรคในการสร้างงานศิลปะพื้นบ้าน เช่น มีด กรรไกร ลวด กาว สีชนิดต่าง ๆ ฯลฯ การสาน การถัก และการทอ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.18 ด้านเรื่องราว

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ เครื่องใช้ที่ให้ความเรียบง่าย และให้ความปราณีต ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.19 ด้านการออกแบบ

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ การประยุกต์ผสมผสานระหว่างรูปแบบพื้นบ้านเดิมกับปัจจุบัน ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3.20 ด้านประโยชน์

ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อ ทักษะในการสร้างงานศิลปะพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ ความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาการสอน รายวิชา ศ 101-102 ทักษะศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นเรื่องเนื้อหาการสอนรายวิชา ศ 101-102 ทักษะศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญเนื้อหาการสอนในด้านการออกแบบมากที่สุดทุกบทเรียน อาจเนื่องมาจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระยะวัยรุ่น ซึ่งมีความ

ต้องการจะหาจุดยืนของตนเอง และเรียนรู้หลักการต่าง ๆ ทางด้านทฤษฎีเพื่อเป็นพื้นฐานในการถ่ายทอดผลงานศิลปะ ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ ชลอ พงษ์สามารถ (2524 : 50 อ้างจาก ก่อ สวัสดิพาณิชย์ 2518 : 36) ที่ว่า เด็กวัยรุ่นมักมีพัฒนาการทางสติปัญญาสูงและรวดเร็ว รู้จักใช้เหตุผลแต่ยังขาดความรอบคอบ มักแสดงความสามารถในการสร้างสรรค์ให้เห็นเด็กวัยรุ่นสามารถวิเคราะห์ปัญหาและเหตุการณ์ได้ มักจะสรุปความคิดออกมาง่าย ๆ แต่ขาดความคล่องตัว ดังนั้น การให้ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบจึงเป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดยให้เรียนรู้ถึงองค์ประกอบศิลป์ หลักการทางศิลปะ การแสดงออกด้านความรู้สึก และการแสดงออกด้านรูปแบบ ฯลฯ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข และสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ ประเภทต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับหลักสูตรวิชาศิลปศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่ว่า เพื่อส่งเสริมการแสดงออกโดยการค้นคว้าทดลองปฏิบัติกิจกรรมจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (วิชาการ, กรม 2521:2)

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์มากที่สุด อาจเนื่องมาจากส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ คือ เส้น สี รูปว่าง รูปทรง รูปเรขาคณิต พื้นผิว แสง เงา ฯลฯ ส่วนประกอบแต่ละอันมีคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะในตัวเอง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการออกแบบ สามารถให้ความหมายในงานออกแบบได้ต่าง ๆ กัน เช่น ในการออกแบบของใช้สำหรับ เด็ก ผู้หญิง ผู้ชาย และผู้สูงอายุ ควรจะมีลักษณะรูปแบบใด ดังนั้นการให้ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

ข้อที่น่าสังเกต ผู้วิจัยพบว่า เมื่อครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์สูงที่มากแล้ว ยังให้ความสำคัญการสอนด้านเรื่องราวในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์สูงที่มากอีกด้วย อาจเนื่องมาจาก เรื่องราวที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์นั้น สามารถที่จะจัดสร้างเป็นผลงานทางศิลปะได้ง่าย และนักเรียนสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจได้เร็ว นำไปสร้างเป็นผลงานทางศิลปะ ได้อย่างถูกต้อง และผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชันติ เจริญอาจ (2529: 63) ซึ่งศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการเรียนการสอน ความเข้าใจในศิลปะ ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ และได้พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ อาจารย์และนักศึกษาให้ความสำคัญมากในเรื่องราวที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์

2. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาเกี่ยวกับบทเรียนต่าง ๆ ในรายวิชา ศ 101-102 ทศนศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า ในบทเรียนการพิมพ์ภาพ การสร้าง สรรค์งานศิลปะ และศิลปะพื้นบ้าน ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า บทเรียนดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ

ด้านสื่อและกระบวนการการทำงานนั้น ในทั้ง 3 บทเรียน ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญ การใช้วัสดุคล้ายกัน คือ วัสดุจากธรรมชาติ เศษวัสดุ และวัสดุท้องถิ่น อาจเนื่องมาจากในการ เรียนการสอนครูศิลปศึกษาให้นักเรียน ได้ศึกษาคูณสมบัติของวัสดุแต่ละประเภท และวัสดุนั้นสามารถ ที่จะนำไปสร้างเป็นผลงานศิลปะ ในรูปแบบใด และเป็นการส่งเสริมการประหยัด

ด้านเรื่องราว ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 1 ว่าครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้าน เรื่องราว ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์สูงที่มากที่สุด และในทั้ง 3 บทเรียนนี้ครูศิลปศึกษาให้ ความสำคัญการสอนด้านเรื่องราวในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ ในบทเรียนการพิมพ์ภาพและ การสร้างสรรค์งานศิลปะ สำหรับบทเรียนศิลปะพื้นบ้านซึ่งมีเนื้อหาของเรื่องราวแตกต่างออกไปนั้น ครูศิลปศึกษาได้ให้ความสำคัญการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ อาจเนื่องมาจากครู ศิลปศึกษาให้ความสำคัญด้านการออกแบบมากที่สุดทุกบทเรียน ทำให้องค์ประกอบศิลป์ ซึ่งเป็นส่วน หนึ่งของการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายอีกประการหนึ่งในการออกแบบ มี บทบาทสำคัญตามไปด้วย อย่างไรก็ตามองค์ประกอบศิลป์และความคิดสร้างสรรค์ต่างก็เป็นส่วนสำคัญ ของการออกแบบ

ด้านการออกแบบ ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 1 ว่าครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอน ด้านนี้มากที่สุด โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ และทั้ง 3 บทเรียนนี้ครูศิลปศึกษาให้ ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ในบทเรียนการพิมพ์ภาพ และการ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ สำหรับบทเรียนศิลปะพื้นบ้าน ซึ่งมีเนื้อหาของรูปแบบแตกต่างกันออกไปนั้น ครูศิลปศึกษาได้ให้ความสำคัญการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับการประยุกต์ผสมผสานระหว่างรูป แบบพื้นบ้านเดิมกับปัจจุบัน อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนบทเรียนศิลปะพื้นบ้าน นอกจากคำนึง ถึงประโยชน์ใช้สอยแล้ว ในปัจจุบันผลงานศิลปะพื้นบ้านมีบทบาทมากขึ้น ในด้านเศรษฐกิจของคนในท ้องถิ่น นอกจากจะมีการอนุรักษ์รูปแบบพื้นบ้านเดิมแล้ว การผสมผสานรูปแบบพื้นบ้านเดิมกับปัจจุบัน เพื่อให้เกิดรูปแบบของผลงานใหม่ ๆ เป็นการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และขยายตลาดการ ค้าขายให้กว้างไกล สอดคล้องกับวิบูลย์ ลี้สุวรรณ (2527 : 77) ที่ว่า งานหัตถกรรมพื้นบ้าน

บางอย่างได้เปลี่ยนหน้าที่จากการใช้สอยไปเป็นของที่ระลึกบ้าง เป็นศิลปะวัตถุบ้าง เป็นของประดับตกแต่งบ้าง ทั้งนี้เพราะมีผู้มองเห็นความงาม แล้วนำไปประยุกต์การใช้สอยให้เป็นประโยชน์อย่างอื่น ทำให้หน้าที่ของงานหัตถกรรมพื้นบ้านนั้น ๆ เปลี่ยนไป อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงการเรียนการสอน บทเรียนศิลปะพื้นบ้านในด้านการออกแบบเพื่อให้เกิดผลงานชิ้นใหม่นั้น การเรียนรู้ถึงคุณสมบัติ ลักษณะเฉพาะ ขององค์ประกอบศิลป์ เช่น เส้น สี รูปร่าง รูปทรง รูปเรขาคณิต พื้นผิว แสงเงา ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานความรู้ของนักเรียนเช่นกัน

ด้านประโยชน์ ทั้ง 3 บทเรียน ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนในสิ่งที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ อาจเนื่องมาจากการเป็นครูพื้นฐานเบื้องต้น แต่ละบทเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจจริง ก่อนที่จะปฏิบัติงานในด้านกิจกรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา ศ 101-102 ทศนศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 1 ที่ว่าให้มีความรู้ ความเข้าใจ ชั้นพื้นฐานทางทัศนศิลป์ และสามารถแสดงออกได้ตามวิวัฒนาการ (วิชาการ, กรม 2521 : 2)

3. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของครูศิลปศึกษา ในส่วนของบทเรียน การวาดเขียน และการปั้น - การแกะสลัก ผู้วิจัยพบว่าในบทเรียนการวาดเขียนเมื่อสังเกตร่วมกับบทเรียนอื่น ๆ แล้วพบว่า ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้านการออกแบบมากกว่าบทเรียนอื่น ๆ มาก อาจเนื่องมาจากการวาดเขียนเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการทำงานศิลปะในการวาดเขียนจำเป็นจะต้องมีความเข้าใจในการจัดภาพและการแสดงออกในด้านต่าง ๆ ในภาพ เพื่อให้เกิดความงามและเร้าความสนใจในการมองสอดคล้องกับพาดานา ตัณฑลักษณ์ (2526 : 128) ที่ว่า ผู้สร้างผลงานการวาดเขียนควรที่จะเรียนรู้องค์ประกอบศิลป์และหลักการทางศิลปะ เพื่อนำมาช่วยในการพิจารณาและช่วยในการตัดสินใจ และในบทเรียนการวาดเขียนนี้ ครูศิลปศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญการสอนด้านสื่อและกระบวนการการทำงานอาจเนื่องมาจาก ครูศิลปศึกษาขาดการพัฒนา ผู้วิจัยพบว่าวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการการทำงานซ้ำกันกับในระดับประถมศึกษาซึ่งนักเรียนเคยเรียนรู้และปฏิบัติมาบ้างแล้วในชั้นประถมศึกษา ครูศิลปศึกษา ควรที่จะศึกษาการใช้วัสดุอุปกรณ์และกระบวนการทำงานและเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและความสะดวก

ในบทเรียนการปั้น - การแกะสลัก ผู้วิจัยพบว่าเมื่อสังเกตร่วมกับบทเรียนอื่น ๆ แล้วพบว่า ครูศิลปศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญการสอนด้านสื่อและกระบวนการการทำงาน อาจเนื่องมาจากครูศิลปศึกษายังขาดการพัฒนาในด้านการใช้สื่อและกระบวนการการทำงานจะเห็นได้จากผล

การวิจัยซึ่งพบว่า วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ยังคงอยู่ในรูปแบบที่นิยมใช้กันมาตั้งแต่อดีต กล่าวคือ ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้านวัสดุอุปกรณ์ คือ ดินเหนียวและเครื่องมือจากธรรมชาติ คือ มือ นิ้ว และฝ่ามือ กระบวนการการทำงานคือ การใช้มือชยำ บีบ กด และปาดในการปั้น และครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนด้านวัสดุอุปกรณ์คือ วัสดุเนื้ออ่อน เช่น สบู่และมัต แกะปลายแหลม กระบวนการการทำงานคือ การตกแต่ง ครูศิลปศึกษาควรที่จะส่งเสริมในด้านสื่อและกระบวนการทำงานใหม่ ๆ เช่น การปั้นด้วยกระดาษผสมกาว แป้งผสมกาว การหล่อด้วยกระดาษแข็งและทราย วิธีปั้นโดยใช้เครื่องมือ การหล่อด้วยแม่พิมพ์กระดาษและแม่พิมพ์ทราย และการแกะสลักโดยการต่อชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยพบว่า ครูศิลปศึกษาให้ความสำคัญการสอนในข้อดังกล่าวน้อย

4. เมื่อศึกษาความคิดเห็นเรื่องเนื้อหาการสอนรายวิชา ศ 101-102 ทัศนศิลปศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านต่าง ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ามีส่วนที่น่าสนใจที่จะนำมากล่าวดังนี้ คือ

ด้านเรื่องราว ครูศิลปศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญในการสอนด้านเรื่องราวที่เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง อาจเนื่องมาจากครูศิลปศึกษาไม่ค่อยมีพื้นฐานความถนัดแม่นยำในการวาดภาพมนุษย์และสิ่งที่มีมนุษย์สร้าง ซึ่งภาวดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วน ระยะของภาพซึ่งต้องใช้ความชำนาญพอสมควร อย่างไรก็ตามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต้องการที่จะวาดภาพมนุษย์โดยคำนึงถึงสัดส่วนของร่างกายอย่างถูกต้อง และในด้านสิ่งที่มีมนุษย์สร้างต้องการที่จะวาดได้อย่างถูกต้องตามระยะของการจัดภาพ สอดคล้องกับ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld 1975 : 304-307) ที่ว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นระยะวัยรุ่น ด้านพัฒนาการทางศิลปะ มีความต้องการที่จะเรียนรู้ถึงระยะตำแหน่งของวัตถุ การจัดภาพโดยการเรียงลำดับใกล้ไกล และในการวาดภาพคนต้องการที่จะวาดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของร่างกายคน ต้องการที่จะวาดโดยคำนึงถึงสัดส่วนของร่างกายคนที่แท้จริง เน้นการเขียนภาพคนที่แสดงการเคลื่อนไหว มีท่าทางอริยาบทต่าง ๆ ครูศิลปศึกษาควรที่จะศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาการทางศิลปะของเด็กวัยรุ่นและฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในการเรียนการสอนวาดภาพอยู่เสมอ

ด้านการออกแบบ ครูศิลปศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญในส่วนที่เกี่ยวกับการแสดงออกด้านรูปแบบ เช่น ให้มีลักษณะท้องถิ่น, ลักษณะประจำชาติ ฯลฯ อาจเนื่องมาจาก ครูศิลปศึกษามุ่ง

เน้นการออกแบบให้มีลักษณะเป็นสากลหรือลักษณะเป็นกลาง ๆ มากกว่าที่จะมุ่งเน้นในลักษณะรูปแบบเฉพาะ ครูศิลปศึกษาควรที่จะส่งเสริมเพื่อให้เกิดความนิยมชมชื่นในรูปแบบเฉพาะของท้องถิ่น หรือรูปแบบประจำชาติ

ด้านประโยชน์ ครูศิลปศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญในสิ่งที่เกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม อาจเนื่องมาจากครูศิลปศึกษามุ่งเน้นให้พัฒนาปฏิบัติเป็นรายบุคคลมากกว่าการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ครูศิลปศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพราะนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นระยะวัยรุ่น ชอบการแสดงออกและชอบริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องการอิสระทำงานด้วยตนเอง ชอบแสดงความคิดเห็นที่รุนแรง ชอบให้เพื่อนผู้ยอมรับและยกย่อง ชอบเข้าห่มู่พวก การได้ทำงานเป็นกลุ่มเป็นสิ่งดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชรินทร์ จิตอดิศัย (2530 : 72) เรื่องทัศนคติต่อวิชาศิลปศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครที่พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จากแบบสอบถามปลายปิด คือ ครูควรจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น

5. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผลจากการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันนั้น ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษา ซึ่งมีฐานความรู้และประสบการณ์ในการเรียนรู้ระดับเดียวกันทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับ (ผ่องศรี เกียรติเลิศนา 2526 : 31 อ้างจาก Garrison) ที่ว่า ประสบการณ์ในการเรียนรู้เดิมเป็นเครื่องช่วยรับรู้ และอีกประการหนึ่ง คือ ครูศิลปศึกษายังใช้วิธีการสอนที่เป็นรูปแบบเดิมที่ได้ใช้กันกับการสอนตามหลักสูตรเก่า ๆ เช่น สอนโดยครูสาธิตให้ดูแล้วให้นักเรียนทำตาม และในส่วนของเทคนิคครูศิลปศึกษาก็ยังใช้เทคนิคเดิม ๆ อยู่ เช่น การวาดเส้นด้วยดินสอแรเงา, การระบายสีน้ำด้วยพู่กัน ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับนิรมล ศิรณสาร สวัสดิบุตร (2525 : 78) ที่สังเกตการสอนวิชาศิลปศึกษาในช่วง 10 ปีที่แล้ว ช่วยให้เห็นว่าวิธีการที่ครูบางส่วนใช้ในการสอนยังคงเหมือนอดีต คือ การที่ครูทำตัวอย่างให้นักเรียนดูให้นักเรียนทำตาม และครูคอยตรวจตราแนะนำแก้ไข ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวนี้ ในด้านการสอนความคิดเห็นของ

ครูศิลปศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษาจึงไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษา แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1.1 ควรจัดให้มีการจัดอบรม สัมมนา ประชุมทางวิชาการ อบรมปฏิบัติการ และข่าวสาร เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษาอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูศิลปศึกษา

1.2 ควรสนับสนุนและจัดหาทุน ให้ครูศิลปศึกษาได้มีโอกาสศึกษา หรือดูงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้ครูศิลปศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงนำมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูศิลปศึกษา

2.1 ครูศิลปศึกษาควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษา จากหนังสือ ตำรา ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 ครูศิลปศึกษาควรติดตามข่าวสาร ความเปลี่ยนแปลง ความก้าวหน้าและผลงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศิลปะและศิลปศึกษา

2.3 ครูศิลปศึกษาควรรหาโอกาสเข้าร่วมการอบรม สัมมนา ประชุมทางวิชาการ และอบรมปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

3.2 ควรมีการศึกษาเนื้อหาการสอนรายวิชาทัศนศิลปศึกษาของครูศิลปศึกษาในเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบศึกษาความคิดเห็นของครูศิลปศึกษาในแต่ละเขตการศึกษา

3.3 ควรมีการศึกษาเนื้อหาการสอนศิลปศึกษา ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น รายวิชา
ศิลปะไทย รายวิชาศิลปะตกแต่ง รายวิชาศิลปะกับการแต่งกาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย